Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 247 (6. 138) ◉ 1986 йил 27 октябрь, душанба ◉ Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ — УЛУҒ ОКТЯБРГА!

САНОАТ ХОДИМЛАРИ! ЯНГИ, ИЛҒОР ТЕХНИКАНИ АКТИВ ЖОРИЙ ЭТИНГИЗ, УНДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШГА ЭРИШИНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

Замондошимиз

Бахтини меҳнатдан топди

Муҳаббат Абдурасулова бахтини меҳнатда топган аёллардан. У узоқ йиллардан бери «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Тошкент «Реле ва автоматика» заводида самарали меҳнат қилиб келади.

— Корхонага ишга келганимга роппа-роса йигирма йил бўлди, — деб эслайди у. Ўшанда анча ёш эдим. Бу ердаги ишларга бироз кўниколмай юрдим. Бироқ тушкунликка тушмадим. Ишлаб чиқариш илғорлари тажрибаларидан ўргандим. Улар ҳаракатини мунтазам кузатиб бордим. Энг муҳими касбга астойдил меҳр қўйдим. Кўп ўтмай менинг номим ҳам илғорлар қаторида саналадиган бўлди.

Орадан ўтган йиллар корхона учун ҳам, унинг ишчилари учун ҳам ўзгариш йиллари бўлди. Ишлаб чиқариш қуввати ошди, маҳсулот сифати яхшиланди, иқтисодий самарадорлик кескин даражада ўсди. Бир сўз билан айтганда завод янги техника билан қуролланди. Технология жараёнлари такомиллашди. Бу жадаллаштириш ва қайта қуриш ишларида жонкуяр ва меҳнатсевар ишчи Муҳаббат Абдурасулова ҳам актив қатнашди. Илғор прессловчининг меҳнатлари муносиб тақдирланди. Унга коммунистик меҳнат зарбдори, деган шарафли ном берилди.

Муҳаббат Абдурасулова фақат корхонадагина эмас, балки маҳаллада ҳам барчага ибрат. У олти болани тарбиялаб, вояга етказган меҳрибон она. Катта ўғли Маҳамаджон ҳозир шу корхонада слесарь бўлиб ишлаяпти. Муқаддам— техник, Маҳмуда —боғча тарбиячиси, Маъмура — медицина ҳамшираси. Бобир— музика билим юртининг ўқувчиси, Фарида эса шаҳримиздаги 126-мактабнинг 7-синфида ўқимоқда.

— КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси корхонамиз ишчиларини янада руҳлантириб юборди,— дейди Муҳаббат Абдурасулова. — Коллективимиз ўзаро социалистик мусобақани авж олдирган ҳолда яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун бор имкониятларни ишга солиб меҳнат қиляпти. Кўпчилик ҳамкасбларим эса бу шонли сана шарафига ўз зиммаларига олган шахсий план-топшириқларини бажаришга аҳд қилишган. Улар орасида мен ҳам борлигимдан фахрланаман.

СУРАТДА: Муҳаббат Абдурасулова.

Т. Каримов фотоси.

Халқаро тинчлик йили

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ УЧУН ҲАРАКАТ ҲАФТАЛИГИ

24 октябрь куни Ўзбекистонда Халқаро тинчлик йилига бағишланган қуролсизланиш учун ҳаракат ҳавфталиги бошланди. Ҳафталик: «Инсониятнинг тинч келажагини таъминлайлик, АҚШ бошлаган қуролланиш пойгаси тўхтатилсин!» деган шиор остида ўтмоқда.

◆ ТОШКЕНТ. Чинни заводида кўп кишилик митинг бўлиб ўтди. Контролер Ж. Бобожонова сўзга чиқиб бундай деди:

— Империализм бошлаган ядровий қуролланиш пойгаси чексиз давом этиши мумкин эмас. Тасодифий бир хатолик инсониятни ҳалокатга олиб бориши мумкинлигини наҳотки Оқ . уйдагилар тушунишмаса! Бутун дунё Совет ва Америка раҳбарларининг учрашувини умид билан кутганди. Мамлакатимизнинг тутган позицияси ҳалол ва равшан эди: у баравар хавфсизлик принципига асосланганди. Аммо, айни шу нарса Америка ҳарбий-саноат комплексига ёқмаётир. Бу комплекс хўжайинлари қуролни ҳатто космосга олиб чиқишга тайёрланмоқдалар.

Лекин тарихий битим тузиш барбод этилганлиги учун ҳам халқимиз, ер юзидаги барча софдил кишилар тинчлик учун курашда куч-ғайратларини зўрайтирмоқдалар. М. С. Горбачев совет телевидениеси орқали сўзлаган нутқларида таъкидлаганидек, биз Вашингтонда соғлом фикр устун келишидан умидимизни узганимиз йўқ.

Митингда сўзга чиққан слесарь С. Корчагин, рассом С. Мамажонов ва бошқалар нотиқни қўллаб-қувватладилар. Американлик сиёсатдонларнинг космосни ҳарбийлаштириш гўё ҳарбий хавф-ҳатарни камайтиради деган уйдирмаларига инсоният сира ҳам ишонмайди, дейишди улар. Митинг қатнашчилари шанбалик ўтказишга ва топилган маблағни Тинчлик фондига ўтказишга якдиллик билан қарор қилдилар.

(ЎзТАГ).

«Ташхимсельмаш» заводининг 1-филиалида ўз касбининг мутахассислари бўлган кўплаб мусобақа илғорлари меҳнат қилишади. Сиз суратда кўриб турган йиғувчи-слесарлар А. Есин ва А. Маликовлар ана шундай ишчилардан ҳисобланишади. Улар томонидан монтаж қилинаётган ғўзапояни юлиш мосламалари ҳамиша пишиқ ва сифатлилиги билан ажралиб туради.

М. Нуриддинов фотоси.

Тошкент— Чернобилга

АҲИЛЛИК БИЛАН

«Ҳамза» метро станциясидан чиқиб Халқлар дўстлиги кўчаси бўйлаб Бўзсув канали томон юрсангиз ўнг томонда қад кўтараётган янги уйларга кўзингиз тушади. Бу Чилонзор районининг «Й — 24» кварталидир.

Қадимий Новза маҳалласи ўрнида замонавий турар жой биноларини қуришда 153-қурилиш трестига қарашли 39-қурилиш бошқармаси бинокорлари ҳам жонбозлик кўрсатишяпти. Куни кеча бу ерда меҳнат қилаётган Г. Зайнутдинов бошчилигидаги комплекс бригада ишчилари «Е» секторидаги 4-уйни «аъло» баҳо билан фойдаланишга топширишди.

Эндиликда коллектив аъзолари навбатдаги 40 квартирали уй қурилишида ғайрат кўрсатишяпти. Бинокорлар ўртасидаги мусобақада йигитлик ва интернационал бурчини қўшни Афғонистонда ўтаган ёш коммунист С. Маматқулов, ВЛКСМ аъзоси, бошқарма комсомол комитети секретари Э. Балиев, коммунист С. Тлеулов, З. Курязов каби бинокорлар пешқадамлик қилишяпти. Зариф Курязов ҳам йигитлик бурчини Афғонистонда ўтаб қайтган.

Бригаданинг С. Қосимов, И. Мирзаев каби бой ҳаётий тажрибага эга ишчилари ёшларга мураббийлик қилишмоқда. Аҳил коллектив яқинда дам олиш куни баракали меҳнат қилиб, бир кунлик иш ҳақини Чернобилга ёрдам фондига ўтказди.

М. МУРОДОВ.

Замонавий бинолар

Пойтахтимизнинг Оҳангарон шоссеси замонавий тўққиз қаватли турар жой бинолари билан чирой очиб бормоқда. Ҳозир бу ерда 4 та 72, 2 та 144 квартирали замонавий тўққиз қаватли турар-жой биноси қурилмоқда.

Қурувчилар яқинда 144 квартирали бинонинг бирини фойдаланишга топширдилар. Бу объектларда «Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинатига қарашли 21-бошқарманинг Иброҳим Зиёев, Валерий Карацов, 1, 2-қурилиш-монтаж бошқармасининг Яша Юшуваев, Дмитрий Киселёв, 3-пардозлаш бошқармасининг Владимир Марков, Владимир Болюкин, Олимжон Пирматов, Ҳусан Зиёев, Намоз Мурсалов бошлиқ бригадалари қурувчилари иш олиб боришмоқда. Иккинчи объектда Галина Федулова, Шоира Абдуқодирова, Константин Герасимов, Дмитрий Мўйнитдинова бошлиқ пардозлаш ва дурадгорлик бригадалари бунёдкорлик ишларини олиб бормоқдалар. Бу бино ҳам яқин орада фойдаланишга топширилади.

О. МАХМАЮСУПОВ.

МУНОСИБ ВОРИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙЛИК

Умумий таълим ва ҳунар мактаблари ислоҳотининг ёшларни меҳнат кўникмалари руҳида тарбиялаш борасидаги вазифаларининг муваффақиятли адо этилиши бу ишнинг мактаб ва мактаблар базасидаги корхоналарнинг ўзаро ҳамкорлиги нақадар мустаҳкамланганлигига кўп жиҳатдан боғлиқдир. Халқ депутатлари Куйбишев район Советининг район халқ маорифи бўлими ва мактаблар базасидаги корхоналарнинг КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель. Пленуми қарорлари асосида мактаб ислоҳотини амалга ошириш борасидаги ишлар ҳақидаги масалани муҳокама этган тўққизинчи сессиясига бағишланган тематик виставка ана шу ўзаро ҳамкорликнинг дастлабки қадамлари тўғрисида атрофлича ҳикоя қилади. Бунга «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Эталон», «Узбекгидрогеология» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Ташавтоматика» заводи, Тошкентдаги 1-тажриба электр механика заводи меҳнат коллективлари активлик билан қўшилдилар. Уларнинг буюртмасига кўра 210, 190, 241-мактабларнинг ўқувчилари комплект деталлар, приборлар тайёрламоқдалар, болалар велосипедларини йиғмоқдалар ва бошқа маҳсулотлар ишлаб чиқариб, бу билан ижтимоий фойдали меҳнатга қўшилмоқдалар. Бироқ ҳали райондаги барча корхона ва муассасалар ҳам мактабларнинг устахоналарини жиҳозлаш, бевосита корхоналарнинг ўзида ўқув цехларини ташкил этишга активлик билан ёрдам бераётганлари йўқ, ҳали ҳамма ҳам ишлаб чиқариш коллективларининг ўқувчиларни меҳнатга тайёрлашни уюштириш, болаларнинг техник ижодини ривожлантириш ва шу каби бошқа масалаларнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлигини чуқур тушуниб етганлари йўқ. Тематик виставкани ташкил этишдан кўзда тутилган мақсад депутатларга тажрибали мураббийлар раҳбарлигида ўсиб келаётган ўринбосарлар билан қандай ишлаш мумкинлигини ва уларнинг ишлаб чиқаришга келтирадиган ёрдамини ҳар томонлама кўрсатиб беришдан иборатдир.

РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИ

Сергели район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида демократияни янада кенгайтириш, танқид ва ўз-ўзини танқидни ривожлантириш, интизомни мустаҳкамлаш борасида район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида»ги масала муҳокама этилди. Сергели район партия комитетининг биринчи секретари Г. Л. Зарубин ана шу мавзуда доклад қилди.

***

Ҳамза район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум қатнашчилари КПСС XXVII съездининг капитал қурилишни тубдан яхшилаш, бутун қурилиш комплексини янги индустриал ва ташкилий жиҳатдан тағин ҳам юксалтириш бўйича кўрсатмаларини бажариш юзасидан район партия ташкилотларининг вазифаларини қараб чиқди. Ҳамза район партия комитетининг биринчи секретари Ф. Н. Нажмитдинов доклад қилди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари О. Х. Асқаров қатнашди.

● **Пленум тўғрисидаги батафсил ҳисоботни газетанинг иккинчи саҳифасида ўқийсиз.**

КАТТА ҚИЗИҚИШ

Ўз фондида талайгина ноёб материалларни сақлаб келаётган бу музей бугунги кунда кўпчиликка яхши таниш. Чиндан ҳам Энгельс номидаги Тошкент давлат чет тиллар педагогика институтининг халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати музейи экспонатлари кишилар томонидан қизиқиш билан томоша қилинмоқда.

Олий ўқув юрти инглиз тили лексикологияси кафедрасининг катта ўқитувчиси И. М. Меленевский жамоатчилик асосида раҳбарлик қилаётган музей совети ноёб экспонатлар тўплаш борасида ҳам маълум тажрибалар орттирди.

Муҳим вазифалар муҳокамаси

Маданият соҳасидаги саноат корхоналари, муассасалари, қурилишлари ва бошқа ташлотлар коллективлари ўн иккинчи беш йиллик планларини муваффақиятли бажаришга қаратилган мажбуриятлар ва муқобил планлар қабул қилдилар. Барча коллективларда социалистик мусобақа «КПСС XXVII съезди қарорлари — ҳаётга» шиори асосида олиб борилмоқда. Бунда 22 мингдан зиёд ишчи ва хизматчи, уч минг «Коммунистик меҳнат зарбдори» қатнашмоқда.

Полиграфия корхоналари, бадиий фонд, грампластинкалар заводида «Ўн иккинчи беш йилликнинг ҳар бир кунида юқори унумдорлик билан ишлайлик» шиори остидаги ҳаракат кенг қулоч ёзмоқда. Маданият соҳасининг 45 проценти меҳнатнинг бригада усули бўйича қамраб олинган.

Бироқ барча полиграфия, китоб савдоси, ремонт қурилиш бошқармалари, маданият министрлиги корхоналари ва ташкилотлари коллективларида социалистик мусобақани ташкил этишда, меҳнатга коммунистик муносабат ҳаракатини ривожлантиришда юзакичиликка йўл қўйилмоқда, мусобақанинг бориши натижаларини оммалаштириш ҳамма жойда ҳам амалга ошмаган. Республика кинематография давлат комитетида, Ўзбекистон ССР бадиий фондида, керамика заводида раҳбарлар ва касаба союз ташкилотлари бригадаларни меҳнатга ҳақ тўлашнинг янгича шаклига ўтказишда сусткашлик қилмоқдалар.

Тошкент область маданият ходимлари касаба союзлари XIII конференциясида ана шулар ҳақида атрофлича гапирилди. Тошкент область маданият ходимлари касаба союзлари комитетининг раиси М. К. Жалилова конференцияда доклад қилди.

Конференцияда қабул қилинган қарорда КПСС XXVII съезди ва СССР касаба союзларининг XIII съезди қарорларини ҳамда ўн иккинчи беш йиллик планларини амалга оширишда меҳнат коллективларини сафарбар этишдаги муҳим вазифалар белгиланди.

ПАХТАКОРГА МАДАДКОРМИЗ

„ОҚ ОЛТИН" — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 25 октябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун— мавсум бошидан буён.

Фарғона	1,02	94,02
Тошкент	1,49	91,44
Наманган	1,30	80,85
Сурхондарё	1,51	80,61
Сирдарё	1,46	79,52
ҚҚАССР	1,29	76,07
Хоразм	1,21	72,59
Бухоро	0,75	67,51
Андижон	1,56	65,86
Жиззах	1,51	63,47
Самарқанд	1,13	60,45
Навоий	1,01	50,18
Қашқадарё	0,96	47,18
Республика бўйича:	1,25	72,08

САЛМОҚЛИ ҲИССА

Тошкент Давлат маданият институтининг штаби Сирдарё область Ильич районидаги Узоқов номли совхозда жойлашган. Бу ерда «оқ олтин» йиғим-теримининг қандай бораётганлигини яққол ҳис этиш мумкин. Чунки шу совхозда пахтакорларга ёрдам бераётган маданий-оқартув ва кутубхонашунослик факультетларининг студентлари ҳар куни қанчадан пахта теришаётгани ҳақидаги ахборотлар оператив суратда келиб турибди. Студентлар ва ўқитувчилар терим суръатини бўшаштирмаётирлар, етиштирилган ҳосилни нес-нобуд қилмай йиғиштириб олишга интилмоқдалар.

Мана бугунги кунда совхоз далаларида факультетимизнинг 400 студенти пахта теряпти. Улар бешта бригадага бўлинган. Бригадаларда қолоқлар йўқ. Кунига ҳар бир студент хирмонга 80—90 килограммдан «оқ олтин» тўкмоқда. Теримда илғорликни қўлга киритаётган Гавҳар Жамолова, Юлдуз Жўраева, Саъдулла Шоймардоновлар курсдошларига намуна бўлмоқдалар. Биз, студент-ёшлар Улуғ Октябрнинг 69 йиллигини ва тобора яқинлашиб келаётган ВЛКСМ XX съездини муносиб меҳнат армуғонимиз билан кутиб оламиз.

М. ХОЛИҚОВ,

Тошкент Давлат маданият институти маданий-оқартув факультети хореография бўлимнинг III курс студенти.

ОБ-ҲАВО ВА САЛОМАТЛИК

27 октябрдан 2 ноябргача

Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг директори, медицина фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби Н. М. Мажидов таҳрири остида.

Ўзбекистон ССР гидрометеорология марказининг маълумотларига кўра, бу ҳафтада кўпинча бироз булут бўлиши, ёғингарчилик бўлмаслиги кутилади. Ҳарорат кечаси 6 —11, кундузи 21—26 даража иссиқ бўлади.

Ҳафта охирида булут кўпайиши, ғарбий шамолнинг эсиши секундига 9—14 метргача кучайиши кутилади. Бироз ёмғир ёғиши мумкин. Ҳарорат кечаси 4—9, кундузи 17— 22 даража иссиққача пасаяди.

Ҳафталик ўртача ҳарорат 2 —3 даража нормадан юқори бўлиши кутилмоқда.

Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти медицина об-ҳаво маълумотлари ва метеопрофилактика маркази мутахассисларининг фикрига кўра, ҳароратнинг кутилаётган ўзгаришлари, атмосфера босими ва ҳаво намлиги ҳафта мобайнида иқлимий норма чегарасида бўлади. Бундай об-ҳаво шароитида об-ҳаво ўзгаришларига таъсирчан беморларда метеопатик таъсирланишлар бўлиши эҳтимолдан узоқ. Демак, бундай таъсирланишларнинг олдини олишга қаратилган махсус чоралар кўриш зарурати йўқ. Бундай кунларда об-ҳаво ўзгаришларига таъсирчан беморларга меҳнат терапияси ва даволаш физкультураси имкониятларидан фойдаланиб, очиқ ҳавода бўлишни кўпайтириш, сайр этиб чиниқишни давом эттириш тавсия этилади.

БАСТАКОРЛАР АНЖУМАНИ

БУГУН

«Баҳор» концерт залида Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениесининг VII пленуми иш бошлади. Пленум ижодий союзининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг КПСС XXVII съезди қарорлари асосида «Республика ижодкор ёшлари билан ишлашни янада такомиллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорини бажариш борасидаги вазифаларга бағишланган. Ёш композиторлар ижодини ривожлантириш масалалари ва вазифалари республикада музика санъатини шакллантириш ва тараққий эттириш учун шубҳасиз муҳим аҳамиятлидир. Ҳозирги пайтда Ўзбекистон композиторлари авлоди сафига янги ва ёш ижодкорлар кириб келмоқда. Улар ўзларининг янги-янги мавзулари, давримизнинг ажойиб фазилатларини ёрқин акс эттира олувчи асарлари билан кўзга ташланмоқдалар.

Ёш муаллифлар музика асарлари тингланади, ёш бастакорлар ва музикашунослар ижодий учрашувлари бўлиб ўтади. Биргина композиторлар союзининг ёш вакиллари —ижодий союз аъзолари ва союз қошидаги ёшлар ижодий бирлашмаси вакилларининг асарларини эшитилиб қолмай, балки Тошкент давлат консерваторияси студентларининг композиторлик фаолиятидан далолат берувчи асарлари ҳам тингланади.

Ҳозирги пайтда болалар учун яратилаётган музика асарлари орасида симфоник, камер, камер-вокал музикаси асарлари муносиб ўрин эгалламоқда. Бу асарлар республиканинг етакчи ижрочи коллективлари ва уларнинг солистлари — Ўзбекистон давлат симфоник оркестри, Ўзбекистон радиосининг камер оркестри, ўзбек давлат филармониясининг квартети ижросида янграйди.

Ўзбекистон Композиторлар союзи правлениеси пленуми ишида Москва ва бошқа қардош иттифоқдош республикадан келган меҳмонлар қатнашмоқдалар.

ҚУРИЛИШДА ҚАЙТА ҚУРИШ ЗАРУР

ҲАМЗА РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИДАН

Социал-иқтисодий вазифаларни муваффақиятли бажариш қурувчиларнинг қай даражада ишлашларига, халқ хўжалигининг ҳаётий муҳим ана шу соҳасида қайта қуриш жараёни нақадар жадал, самарали боришига бевосита боғлиқ. Хўш, Ҳамза райони қурилиш майдончаларида бу иш қандай бораяпти? Олға силжиш сезилаяптими? Кўпсонли муаммолар ҳал этилганми? Бутун қурилиш конвейерининг унумли ва узлуксиз ишлашини таъминловчи кишиларнинг масъулияти ошдими?

Ана шу ва бошқа саволларга Ҳамза район партия комитетининг пленуми қатнашчилари жавоб қайтардилар. Унда капитал қурилишни тубдан яхшилаш, қурилиш комплексини индустриал ва ташкилий жиҳатдан тағин ҳам юксалтириш юзасидан партия ташкилотларининг фаолияти қараб чиқилди. Район партия комитетининг биринчи секретари Ф. Н. Нажмитдиновнинг докладида, пленум иштирокчиларининг нутқларида рўй берган аҳволнинг қониқарсизлигидан, қурилиш ташкилотлари ишининг талабга жавоб бермаётганидан ташвишланиш ҳисси яққол сезилди.

Кейинги пайтларда бинокорликда тартиб ўрнатиш юзасидан бирмунча тадбирлар кўрилганига, уй-жой ва социал-маиший хизмат объектлари қурилишида силжиш рўй берганига, қатор саноат объектларини тиклашда жадаллик сезилаётганига қарамасдан партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотларининг капитал қурилишга партиявий раҳбарлиги даражаси КПСС XXVII съезди талабларига тўлалигича жавоб бермайди. Уларнинг фаолиятида кутилган қайта қуришга эришилмаяпти, белгиланаётган тадбирлар ҳамма жойда ҳам кундалик ташкилий ишлар билан мустаҳкамланмаётир, ана шу чора-тадбирларни бажариш бўйича кадрлар масъулияти оширилмаган.

Реал мавжуд қувватлар ва буюртмачиларнинг эҳтиёжларини ҳисобга олмай, ҳар қандай йўл билан планни пасайтириб олишга эришишдек ярoқсиз практика ҳамон қурилиш ташкилотлари ишидаги катта нуқсон ҳисобланади. Бундай ҳолда ана шу олинган планлар осон бажарилади, сиртдан «зарбдор меҳнат» қилингандек бўлади. Ҳолбуки, ҳақиқий аҳвол яхшиланишдан узоқ бўлади. Масалан, «Главташкентстрой»нинг 3-қурилиш трестидаги аҳвол ана шундай. Бу трест раҳбарлари қурувчиларнинг пудрат фаолиятини планлаштиришга юзаки, масъулиятсиз ёндошувни яққол намойиш этмоқда.

Планлаштиришдаги бундай номақбул услубга ҳам берилмаган ва у райондаги бошқа йирик пудратчи ташкилотлар ишида ҳам давом этмоқда.

Кўпгина раҳбарлар коллективлар олдида турган вазифалар нақадар муҳим ва масъулиятли эканлигини охиригача тушуниб етмаётирлар. Докладни муҳокама этиш чоғида сўзга чиққан пленум қатнашчилари ана шулар ҳақида гапирдилар.

Уй-жой ва социал-маданий хизмат объектлари қурилиши айниқса ташвишланарлидир. Бинокорлик ташкилотлари қуввати етишмаётганлиги умуман шаҳар бўйича уй-жой ва маданий-маиший хизмат объектларини барпо этиш программаси ижросига салбий таъсир кўрсатаяпти. Шунинг учун ҳам 1 ва 2-уйсозлик комбинатлари, 3-қурилиш ва бошқа бинокорлик бўлинмаларининг партия ташкилотлари қувватларни оширишнинг кескин чораларини кўришлари, шу йўл билан планларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашлари керак.

Райондаги саноат корхоналари социал-маиший хизмат объектларини хўжалик усулида қуриш билан уй-жой муаммосини ҳал этишга катта ҳисса қўшишлари мумкин. Аммо ҳозирча 5-Қуйлиқ массивида 16 квартирали уйни ўз кучи билан тиклаган «Узтрансспецстрой»нинг асфальт-бетон заводи ишини ижобий тажриба сифатида кўрсатиш мумкин. Афсуски, «Ташсельмаш» заводи, «Подъёмник» бирлашмаси каби йирик корхоналар ўз кучлари билан уй-жой қуришни ҳатто бошлаганлари йўқ.

Уйсозлик комбинатларини уч сменада тўхтовсиз ишлатиш, силжувчи дам олиш кунлари графиги асосида ишлашга ўтиш, уйларни монтаж қилишда, пардоздан чиқаришда тўласинча икки сменали ишлашни уюштириш уй-жой қурилишини олға силжитишга беқиёс ёрдам кўрсатиши мумкин.

Хуллас, уй-жой бинокорлиги муаммоларини жадал ҳал этиш ва шу асосда жамийки ишларда тубдан қайта қуришнинг узоқ муддатга мўлжалланган программасини бажариш лозим.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг бинокорликда ғоят муҳим социал-иқтисодий муаммоларни қайта қуришга мўлжалланган комплекс программаси асосида ишлаб чиқилаётган тадбирлар қурилиш жараёнларини такомиллаштиришда катта аҳамиятга эга. Худди ана шундай планлар райондаги барча пудратчи ташкилотларда ҳам тузилиши керакки, бунинг натижасида истиқболни аниқ кўриш, унга дадил интилиш имкони вужудга келади. Район раҳбарлари ва планлаштирувчи органлар эса халқ хўжалиги тараққиёти планларини тузишда нималарни назарда тутиш кераклигини аниқ-равшан тасаввур этадилар.

Бугунги кунда қурилиш жабҳасидаги муаммолар ниҳоятда кўп. Масалан, қурилиш майдончаларидаги техникани олиб қарайлик. Хўш, ундан қандай фойдаланилмоқда? Пленум иштирокчилари бу саволга «ёмон фойдаланилмоқда» деб жавоб бердилар. Тошкент мотор заводи қурилишида, «Ташсельмаш», «Ташэлектромаш», заводлари, «Подъёмник» бирлашмасида, уй-жой, маданий-маиший хизмат объектлари қурилишида пудратчилар ҳисобланган 3-қурилиш трести, «Главташкентстрой»нинг 1 ва 2-уйсозлик комбинатлари, «Средазэлеваторстрой» тресті, «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг механизациялашган ремонт-қурилиш бошқармаси объектларида мавжуд машина-механизмлардан фойдаланмаслик оқибатида айрим ишларни механизациялаш даражаси ниҳоятда пастлигича қолмоқда. Аксарият ҳолларда техниканинг асосий қисми бир сменада, озгина қисми эса икки сменада ишлатилмоқда. Кўпгина машиналар хизмат муддатини ўтаб бўлган, шунинг учун ҳам улар тез бузилмоқда ва бекор туриб қолмоқда. Пудратчи ташкилотлар эса механизация бошқармаларига жарима талабномалари юбориш ўрнига механизмларини икки сменада ишлатишга интилмоқдалар, шу йўл билан қўшиб ёзишларга, қурилиш-монтаж ишлари таннархининг қимматлашувига негиз яратмоқдалар.

Ишлар самарадорлигини ошириш резервлари мавжудми? Ҳа, мавжуд. 1-уйсозлик комбинати саккиз ва тўққиз қаватли уй-жой биноларини барпо этиш технологиясини ўзлаштирди. 1-йирик панелли уйсозлик, 6-темир-бетон буюмлари заводлари индивидуал темир-бетон ускуналари ишлаб чиқаришга ўтдилар. 1-йирик панелли уйсозлик комбинатида иккинчи линия ишга туширилиши темир-бетон конструкциялар ишлаб чиқаришни йилига 20 минг кубометрга кўпайтириш имконини берди. Панеллар тайёрлашда йўлга қўйилган янгилик эса уй-жой қурилишлари муддатларини 3 — 4 процент қисқартириши мумкин.

Партия комитетлари ва партия ташкилотлари ана шундай хайрли ишларни, ташаббусларни бутун чоралар билан рағбатлантиришлари, дадил давом эттиришлари зарур.

Маълумки, қурувчилар ишининг муваффақияти кўп жиҳатдан инженерлик тайёргарлигига ва меҳнатнинг уюштирилишига боғлиқ. Ишларнинг судралиши, ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган харажатларнинг кўпайиши сабабларини шундан излаш керак. Ҳозирги пайтда буюртмачилардан келаётган лойиҳа-смета ҳужжатлари сифати ёмон эканлиги оқибатида бинокорлар зарар кўрмоқдалар, инженерлик масалалари, ҳал этилмаётгани, меҳнатни уюштириш даражасининг пастлиги оқибатида ортиқча ишлашга йўл қўйиляпти.

Пленумда инсон омилига, ишларни тубдан яхшилашга ишчилар, коммунистлар ташаббускорлигига катта аҳамият берилди. Кўрилган тадбирлар натижасида иш вақтининг беҳуда ўтиши камайди, кадрлар қўнимсизлиги қисқарди. Бироқ ҳозирча ҳамма ҳам куч-ғайрат кўрсатиб ишламаётир, ишёқмаслар, прогулчилар, бракка йўл қўювчилар, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузувчиларга жиддий зарба берилмаётир. «Союзспецэлеваторстрой», «Узпишчеремстроймонтаж»га қарашли корхоналарда шундай ҳол рўй бераётирки, бунинг натижасида иш вақтини йўқотиш озайиш ўрнига кўпайди, кадрлар қўнимсизлиги авж олди. Шу билан бирга партия ташкилотлари бу йил интизом масаласини бирор марта ҳам муҳокама этмадилар, тартиббузарларга қарши маънавий таъсир кўрсатиш чораларидан ёмон фойдаланмоқдалар. Бундай муносабат ишга жиддий тарзда салбий таъсир кўрсатмоқда. Район бўйича иш вақтининг йўқотилишини ҳисобга оладиган бўлсак қурилиш майдончаларида ҳар куни ўрта ҳисобда 70 киши ишламаганлиги, бунинг оқибатида меҳнат унумдорлиги 2,1 процент пасайганлиги, битказилмай қолган қурилиш-монтаж ишлари ҳажми қарийб 521 минг сўмликни ташкил этганлиги маълум бўлди.

Меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашнинг энг муҳим омилларидан бири бригада усулидир. Йил давомида бинокорликда хўжалик ҳисоби бўйича ишловчи коллективлар салмоғи 35 процентдан 38 процентга етди, бригадалар сони эса 179 тадан 213 тага ошди. Хўжалик ҳисобининг афзалликларини исботлаб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Жами бригадаларда ҳар бир ишловчи бажарган иш ҳажми йилига 14,8 минг сўмликни ташкил этган бўлса, хўжалик ҳисобидаги бригадаларда 15,1 минг сўмликка етди. Барча бригадаларда ҳам қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмаган бир пайтда хўжалик ҳисобидаги коллективларда 25 процентга ошириб адо этилди. Бироқ пудратчи бригадалар ҳамма жойда ҳам кўнгилдагидек ишламаётир, акс ҳолда унинг самараси кўпроқ намоён бўлур эди. 3-қурилиш трести, 1 ва 2-уйсозлик комбинатларида бригада пудрати қуруқ расмиятчиликка айланганлиги, бинокорлик ишлаб чиқаришини рағбатлантирмаётганлиги сабабли бу ташкилотларда вужудга келтирилган ана шундай бригадалар ишини қониқарли деб бўлмайди.

Район бўйича қурилишда рўй берган бундай аҳволнинг сабабини кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, партиявий қатламни айниқса бригадаларда мустаҳкамлаш масалаларига эътибор сусайтириб юборилганидан қидирмоқ керак. Кўпгина раҳбарлар ҳали ҳам кадрлар, аввало ўрта бўғин кадрлари етишмаётганлигидан, ходимлар малакаси пастлигидан нолимоқдалар, лекин уларнинг ўзлари аҳволни тузатиш, бинокорларни ишга жалб этиш, маҳоратини ошириш, турғун ишлаб қолишлари хусусида ғамхўрлик кўрсатиш, социал тараққиёт планларини рўёбга чиқариш асосида турғун коллективларни вужудга келтириш юзасидан дурустроқ чораларни кўрмаётирлар.

Пленум қатнашчилари таъкидлаганларидек, бундай камчиликлар партия ташкилотларини ташвишлантирмаслиги мумкин эмас. Бунинг устига бинокорлар олдида жорий йилда ғоят улкан ҳажмдаги масъулиятли ишларни бажариш вазифаси турибди.

Йил тугашигача эса вақт оз қолмоқда. Топшириқларни тўла-тўкис бажариш учун, район партия комитети пленумида таъкидлаб ўтилганидек, мавжуд резервларни ғоят қисқа муддатларда ишга солиш, иқтисодий ўсишнинг интенсив омилларидан фойдаланиш, қурилишга партиявий раҳбарликнинг шакллари ва услубларини яхшилаш керак. Юқорида кўрсатилган жамики камчиликларни, аввало партия ташкилотлари ишидаги етишмовчиликларни қатъиян бартараф этиш талаб қилинади. Районда бинокорлик ишлари шундай йўлга қўйилсинки, улар давр талабига, жамиятимиз ҳаётининг ҳамма соҳаларида рўй бераётган қайта қуришнинг мазмун-моҳияти тўлалигича жавоб берсин.

Т. МУҲИДДИНОВ,

Тошкентдаги экскаватор заводида тайёрлаб чиқарилаётган қудратли машиналар мамлакатимизнинг турли қурилишларида муваффақиятли ишлатилмоқда. Корхонанинг 2-механика цехида тайёрланаётган сифатли деталлар экскаваторларнинг бир маромда ишлашида қўл келмоқда.

СУРАТДА: 2-механика цехи илғор меҳнат бригадаси аъзолари Р. Галимов, Д. Поярков ва Н. Канцин.

Минг бир касб

БИНОКОР БАХТИ

Шогирди Собирнинг эпчиллик билан ғишт теришини Аҳрор ака завқ билан кузатиб турарди. Бироқ, шогирдининг оёқ остида ғишт парчалари бўлишига қарамай, бутун ғиштни икки бўлиб ишлатгани унга ёқмади.

— Ноннинг ушоғи ҳам нон,— деди Аҳрор ака шогирдига. — Ғишт эса қурилишнинг нони. Шундай экан, синиқ ғиштлар бўлатуриб, бутунини майдалаш ярамайди.

— Бурчак силлиқ чиқсин дегандим, — баҳона қилмоқчи бўлди шогирди.

— Бурчакни силлиқ чиқариш маҳоратга боғлиқ. Яхши уста тежамкор бўлиши, синиқ ғиштдан ҳам омилкорлик билан фойдаланиши керак.

Аҳрор ака шундай деди-ю ўзи бурчакни теришга киришиб кетди. Чиндан ҳам у синиқ ғиштлардан усталик билан фойдаланарди. Шогирди унинг ҳар бир ҳаракатини қизарганча кузатиб турарди. Уста бироздан сўнг шогирдига қаради ва тасалли берди.

— Хафа бўлма, ҳеч ким бирданига машҳур уста бўлиб кетмайди. Қурувчида қунт, сабр-тоқат бўлиши керак. Ана шунда ҳар бир иш сифатли бўлади, исрофгарчилик бўлмайди.

Бинокор Аҳрор ака Мусаев 33 йилдан бери ўз касбини эъзозлаб келаётган фидойилардан. У эндигина бинокорлик касбини ўрганганида ҳарбий хизматга чақирилди. Армияда ҳам қурувчи бўлди, 1956 йилда «Главташкентстрой»га қарашли 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармасига ишга жойлашди. Тез орада ҳамкасблари ўртасида ўзининг яхши фазилатлари билан ҳурмат қозонган Аҳрорни бригада бошлиғи қилиб кўтаришди.

Мана, шунга ҳам ўттиз йил бўлди. У бошчилик қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси 22 кишидан иборат бўлиб, турли миллат вакилларидан ташкил топган. Коллектив ойлик ва квартал планларини доимо 120—130 процентга етказиб адо этяпти. Яна қувончлиси шундаки, бинокорлар план кетидан қувиб сифатни эсдан чиқармайдилар.

Аҳрор ака бригадасида йиллик планларини Улуғ Октябрнинг 69 йиллиги байрамигача бажариш арафасида турган бинокорларни кўплаб учратасиз. Бригада машъалларидан Тошпўлат Абдуллаев, Алексей Аносов, Озод Бобожонов, Жўра Пўлатов кабиларнинг номларини фахр билан тилга олиш мумкин. Коллектив аъзолари «Ҳамма бир киши учун — бир киши ҳамма учун» шиорига амал қилишади. Деярли барча ишчилар 4—5 турдош касбни эгаллаб олганлиги туфайли меҳнат унумдорлиги ошмоқда.

Шу кунларда бригада аъзолари Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти учун тўққиз қаватли 502 ўринли ётоқхона биносини қуряптилар. Бинони янги йил арафасида студентларга туҳфа этиш бинокорларнинг эзгу ниятларидир.

Аҳрор ака мураббийчилик ҳаракатининг ҳам жонкуярларидан. Унинг ўнлаб шогирдлари ўзи билан ёнма-ён меҳнат қилишаётгани қувончлидир.

— Бинокорлик шарафли ва айни пайтда завқли касб, —дейди Аҳрор ака,— Ўзимиз қурган ва шаҳримиз кўркига кўрк қўшган бинолар ёнидан ўтаётганимда завқланаман. Зеро, уларда бармоқларимизнинг излари бор. Инсон учун ўз меҳнати самарасини кўришдан ортиқ бахт бўлмаса керак.

С. СУЛТОНОВ.

Тошкентдаги республика марказий телеграфи коллективи мамлакатимизнинг олис манзиллари билан аниқ алоқа ўрнатишда ҳозирги замон такомиллашган техника воситаларидан оқилона фойдаланмоқда. Корхонада коммунист Асқар Икромов бошлиқ ремонтчилар бригадаси техника воситаларини аниқ ишлатишда тиним билмай меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: бригада аъзолари Х. Камолов, Р. Холматов, М. Холиқов, Р. Поляков, М. Саметов бугунги иш натижаларидан мамнун.

М. Нуриддинов фотолари.

МАНЗИЛНИ ЯҚИН ҚИЛИБ

Аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, унинг унумли ва самарали ишлашини ҳар томонлама такомиллаштириш — автотранспорт ходимларининг асосий вазифасидир. Шаҳримиздаги 5-таксомотор парки коллективи бу вазифанинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиб келаяпти. Бу таксопаркда 1400 киши ишлайди.

Таксичилар тўққиз ой мобайнида пойтахт аҳолисига 8 миллион 585 минг сўмлик хизмат кўрсатишди. Бунинг 161 минг сўми планга қўшимчадир. Корхонада ишни бригада усулида ташкил этишга алоҳида эътибор бериляпти. Бригада коллективлари бирбири билан ҳамшаҳарларимизга намунали хизмат кўрсатиш, такси машиналарининг техник жиҳатдан ҳамиша соз бўлиши, йўл-транспорт ҳодисаларига йўл қўймаслик бўйича ўзаро мусобақалашмоқдалар. Бу мусобақада 2-автоколоннадаги Эмир Караев, 3-автоколоннадаги Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани коммунист Мингарит Шангареев, 4-автоколоннадаги Баҳром Ибрагимов бошлиқ бригадалар пешқадамлик қилаяпти. Корхонада бу коллективларнинг илғор тажрибаси барчага ибрат қилиб кўрсатиляпти.

М. Шангареев бошлиқ бригада Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллик байрамига қадар йўловчиларга пландан ташқари 35 минг сўмлик хизмат кўрсатиш бўйича социалистик мажбуриятлар олганди. Ҳозир коллектив бу мажбуриятларини бажариш арафасида турибди.

Таксопаркда колонналар ўртасида ҳам ўзаро мусобақа ташкил этилган. Бу мусобақага ҳар квартал охирида якун ясалади ва ғолиблар пул ҳамда қимматбаҳо буюмлар билан тақдирланадилар.

Қиш мавсуми автотранспортчилар учун энг масъулиятли давр ҳисобланади. Бу пайтда автомобиль техник носоз бўлса, ҳайдовчи эҳтиёткорлик кўрсатмаса ҳар хил кўнгилсиз ҳодисалар юз бериши мумкин. Шунинг учун автопаркда бу мавсумга пухта тайёргарлик кўриляпти. Автомобилларнинг эски баллонлари янгиси билан алмаштириляпти, аккумуляторига қўшимча кучайтиргич ўрнатиляпти. У 15—20 градус совуқда ҳам двигателни бир лаҳзада ўт олдириш имконини беради. Ремонтчи-слесарлар, механиклар иситиш системалари ва вентиляторларни ҳам кўздан кечириб, камчилик ва нуқсонларини бартараф этишяпти.

Таксопаркда 100 ўринли ошхона қурилаётганлиги ҳайдовчиларга қулайлик яратишда муҳим роль ўйнайди. Янги ошхона ноябрь ойида фойдаланишга топширилади.

Коллектив КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 69 йиллиги байрамолди Чақириқларига жавобан меҳнатни янада уюшқоқлик билан ташкил этиб, йиллик топшириқни 25 декабргача бажаришга ҳаракат қилаяпти. Таксичилар бу ваъдаларини албатта бажаришади.

Р. АКБАРАЛИЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

ЖАҲОН СОВЕТ ТАКЛИФЛАРИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

Совет Иттифоқи Рейкьявикдаги учрашувда қурол-яроғларни қисқартиришга оид ўзи ўртага қўйган амалий ва оқилона таклифларда энг кўп даражада яхши ният намоён этди. СССР ана шу таклифларни бугунги кунда ҳам қайтариб олмайди ва айни вақтда АҚШнинг милитаристик, бузғунчилик позициясини, СМТ программасини қатъиян қораламоқда. Вашингтон СМТ программаси ёрдамида қуролланиш пойгасининг янги босқичини бошлаб, ялпи хавфсизликка путур етказиш ниятидадир. СССР АҚШни ядро қуролини батамом тугатиш йўлида проблемаларни ҳал этиш, ҳар қандай урушларни — ҳам ядровий, ҳам оддий урушларни истисно қилувчи халқаро хавфсизликнинг кенг қамровли системасини вужудга келтиришга даъват этади. КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг совет телевидениеси орқали сўзлаган нутқига халқаро миқёсда билдирилган фикр-мулоҳазаларнинг асосий мазмуни ана шундан иборат.

● СОФИЯ. Рейкьявикдаги учрашув бутун дунёда катта сиёсий воқеа, деб баҳоланмоқда ҳамда ҳозирги вақтда ядро хавфини бартараф этиш реал ва мумкин бўлган жараён эканлиги, айниқса, равшан бўлиб қолди, деб ёзади «Работническо дело» газетаси. Учрашув натижасида ядро қуролига қарши курашда сифат жиҳатдан янги босқичга эришиш мумкин бўлди. Совет Иттифоқи ядро қуролини қисқартириш ва шундан кейин тугатиш учун, қуролланиш пойгасининг янги босқичига қарши, шу пойганинг космосга ўтказилишига қарши курашмоқда. Айни вақтда СССР ҳарбий-саноат комплекси манфаатларини ифодаловчи милитаризм билан боғлиқ доиралар халқларнинг тинчликка бўлган журъатини сўндиришга, қуролсизланиш жараёнига халақит беришга уринаётганликларини таъкидламоқда.

● ПРАГА. М. С. Горбачев яққол таъкидлаганидек, СССРнинг қатъий позицияси бутун дунё хавфсизлигини таъминлайди, деб ёзади «Руде право» газетаси. Совет Иттифоқи ўзининг қуролсизланишга оид кенг кўламли программасини ўртага қўяр экан, ядровий қуролсизланиш мумкинлигига аминдир. Вашингтон ишлаб чиққан «самовий урушлар» программаси мустаҳкам тинчлик йўлига ғов бўлмоқда. СССР ўз таклифларини қайтариб олмайди, аммо АҚШ томонидан яхши ният билдирилишига умид қилади. Совет таклифлари бутун бир мажмуани ташкил этади. СССР Рейкьявикда розилик берган ён босишлар — ана шу мажмуанинг бир қисмидир. Мажмуа бўлмаса, ён босишлар ҳам бўлмайди.

● ВАРШАВА. М. С. Горбачевнинг совет телевидениеси орқали сўзлаган нутқи, деб ёзади «Трибуна люду» газетаси, СССРнинг чинакам тинчликсеварлигини ва ядровий қуролсизланиш йўли ғоят мураккаб ва қийин, хавф-хатарга ва тўсиқларга тўла эканлигини бутун дунёга яна бир бор кўрсатди.

Кескинликни юмшатиш, Совет— Америка муносабатларини яхшилаш сари замин ёки бирон-бир белги пайдо бўлиши биланоқ океан ортидагилар «тўла жанговар тайёргарлик» эълон қилишлари ва кескинликни юмшатишга қарши чиқаётган кучлар бош кўтара бошлашлари ўзига хос бир қонуният тусига кириб қолди. Совет раҳбари аниқ-равшан, вазмин ва муносиб тарзда гапирди. У фактларга мурожаат қилиб, музокараларнинг боришини эслатиб ўтди. Ғоят муҳим ва амалий Совет таклифлари мажмуаси Рейкьявикдаги мулоқот учун шубҳасиз асос бўлди. Совет Иттифоқи Исландия пойтахтидаги учрашувда энг кўп даражада яхши ният намойиш қилди ва Рейкьявикда ўртага қўйилган Совет таклифлари бугунги кунда ҳам музокаралар столида турибди. АҚШ ана шу таклифларга жиддий ёндашуви зарур, Вашингтон маъмурияти пировард натижада қайсар ва урушқоқ кимсалардан халос бўлиши керак.

● НЬЮ-ЙОРК. «Нью-Йорк таймс» газетаси қуйидагиларни уқтириб ўтади: М. С. Горбачев АҚШни Исландия пойтахтидаги учрашув натижаларини қасддан бузиб кўрсатаётганликда айблади. Айни вақтда у Рейкьявикда Президент Рейганга тақдим этилган таклифлар ўз кучида, аммо фақат бутун бир мажмуа тарзидагина қолишини тасдиқлади.

«Вашингтон пост» газетаси қуйидагиларни ёзади: М. С. Горбачев Рейган маъмурияти Рейкьявикдаги учрашувни ғоят кескин танқид қилгандан кейин уни воқеаларни бузиб кўрсатишда, сиёсатбозликда ва Совет дипломатларини иғвогарлик билан мамлакатдан чиқариб юборганликда айблади. Бироқ М. С. Горбачев Рейкьявикдаги учрашувда тақдим этилган қурол-яроғларни контрол қилишга оид Совет таклифлари ўз кучида қолишини тасдиқлади ва шу тариқа Москва ўзининг қуролсизланишга оид таклифлари қабул қилиниши учун курашади, деди.

Си-Эн-Эн телекомпанияси нутқни тўлиқ олиб эшиттирди ва Москва АҚШни Исландияда эришилган силжиш қурол-яроғлар устидан контроллик тўғрисидаги кенг қамровли битимга айланиши учун имкони бўлган барча ишларни қилишга даъват этди.

САНЪАТ ЧЕГАРА БИЛМАЙДИ

АККРА. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР Давлат мукофоти лауреати Баҳодир Жалоловнинг асарлари кўргазмаси Гана пойтахти аҳолисида катта қизиқиш уйғотди. Ўн минглаб ганаликлар бир ҳафта мобайнида портретлар, манзара тасвирлари, график асарлардан иборат экспозицияни томоша қилдилар.

Нафосат, эзгулик ва адолат идеалларини тарғиб этувчи санъат чегара билмайди, у ҳамма халқлар учун тушунарлидир, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда маориф ва маданият масалалари билан шуғулланувчи секретарь (министр) ўринбосари Эсси Сазерленд-Адди хоним.

Совет рассоми асарларининг Аккрадаги кўргазмаси мамлакатларимиз ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш йўлидаги янги қадамдир, деди у.

ЧЕТ ЭЛ ЁШЛАРИ ҲАЁТИДАН

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Бу ерда бўлиб ўтган «Ёшлар меҳнат ҳуқуқи учун курашмоқдалар» мавзуидаги конференция қатнашчилари Ғарбий Берлин сенатининг иш жойларини камайтиришга қаратилган сиёсатини қораладилар. Улар Ғарбий Берлин йигит ва қизлари ўртасида ишсизликнинг кўпайиб бораётганлигига қарши кураш проблемаларини муҳокама қилдилар. Ҳозирги вақтда ёшлар ўртасида ишсизлик кейинги 20 йилги даражадан анча ошиб кетди. Конференцияда сўзга чиққан нотиқлар сенат ўз ҳаракатлари билан минг-минглаб ёшларни ишсизликка маҳкум этаётганликларини таъкидладилар.

БОНН. Бавариянинг бош шаҳри — Мюнхенда «Иш талаб қиламиз», «Ёшларга меҳнат қилиш ҳуқуқи берилсин» деган шиорлар остида ГФР ёшларининг оммавий норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари коалицион ҳукумат сиёсатига қарши кескин норозилик изҳор этдилар. Ана шу сиёсат натижасида тобора кўплаб йигит ва қизлар ГФРдаги «ортиқча» кишиларнинг икки миллиондан кўпроқ армияси сафига қўшилмоқдалар. Намойишчилар Бонннинг расмий доираларидан ишлаб чиқаришни қисқартиришга олиб келувчи «тежаш ва рационализациялаш» сиёсатини ўтказишни тўхтатишни, мамлакат завод ва фабрикаларида ёшларни иш жойлари билан таъминлашни талаб қилдилар. Тинч намойишни тарқатиб юбориш учун Бавария полициясининг кучайтирилган нарядлари сафарбар қилинди. Улар норозилик намойиши қатнашчиларидан 56 кишини қамоққа олдилар.

НЬЮ-ЙОРК. «Исландия қаерда жойлашган?» «Харитада Москвани кўрсатинг!». Калифорния штатининг Фуллертон шаҳридаги университет география ўқитувчиларидан бир группаси Рейкьявикда Совет—Америка учрашуви бошланиши арафасида ана шундай саволлар билан ўз студентларига мурожаат қилишди. Студентларнинг 74 проценти бу саволларга жавоб қайтаролмади, улар Япония, Сальвадор, Буюк Британия ва Ўрта денгиз қаерда жойлашганлигини ҳам била олмадилар. Оберн шаҳридаги университетда эса 25 нафар биринчи курс студентларидан фақат 4 киши харитада Нью-Йоркни, атиги беш киши АҚШ пойтахти — Вашингтонни топа олди. «Бу қанчалик даҳшат, — деб тан олди миллий география жамияти раҳбарларидан бири Гилберт Гросвенор Си-Эн-Эн телекомпанияси мухбири билан суҳбатда. Бу — фожиа ва айни вақтда ўрта мактаб ўз битирувчиларига бераётган билимнинг даражасини яққол кўрсатиб берувчи далилдир».

Бўстон

Бу бўстон саҳнида гул кўп, ҳамон кўп...
Алишер Навоий

ОНА ҚЎЛЛАРИ

(Қатра)

Она қўллари! Унинг сеҳрли кучини, яратувчилик қудратини ҳис этмаган ким бор?

Бу меҳрли, оламни яшнатувчи қўллар кимни эркалатмаган, кимни суйиб опичламаган? Ҳар биримизни кийинтириб, ювинтириб, тарантириб, бошларимизни силаб, узун тунлар бешигимиз билан баравар тебралган шу қўллардир!

Нозу-неъматлар ичра табаррук ноннинг ҳар бўлагида она қўлларининг бўйи бор. Ҳовури димоқни қитиқлаб, ажиб ҳислар уйғотувчи табаррук нонни қўлимизга олишимиз ҳамоно, мунис онажонларнинг тонг чоғи хамир қораётган, тандирга ўт қалаётган, шафақий оловга юзини тутиб нон ёпаётган сиймоси кўз ўнгимизда намоён бўлади. Ноннинг увоғини ҳам эҳтиётлаб, кўз қорачиғидай асрашимиз боиси ҳам шундадир балки... Бу қўллар фақат яхшилик ва эзгу ишлар учун яратилган. Ғараз ва ҳасад, ёвузлик ундан бегона. Ўпкаси тўлиб йиғлаётган гўдакка она қўл чўзиши билан унинг ёшли кўзларида севинч учқунлари порлайди, кулча юзларига шафтоли гулининг ранги мисол қизғишлик югуради. Кафтларини қовуштириб фарзандига кеча-кундуз омонлик, оқ йўл тилагувчи ҳам, асрагувчи ҳам, қучоқ очиб дилбандини кутиб олувчи ҳам она қўлларидир.

Она қўллари офтобга монанд. Қуёш нурини эмган кўкатлар яйраб-яшнаб осмонга бўй чўзгандек, инсон боласи она қўлларининг тафтидан ҳаловат топади, унинг ҳароратини умр бўйи қўмсаб, эслаб юради. Меҳр чашмасида чайилган она қўллари ҳар қандай гиёҳлардан, дори-дармонлардан шифобахшдир. Бир разм солинг-а, ёш она ҳам чақалоқ ўғлига атаб куёвлик тўнини тикаяпти, бўлажак келинига сеп, туғилмаган набирасига кўйлакча тайёрлаяпти. Бутун умрини фарзандига ҳадя этган онанинг қўллари толиқиш нималигини билмайди, кўзлари хиралашган бўлса-да, қўлидан игна тушмайди. Ҳа, она фарзанд учун лозим бўлганида бир эмас, ўн жонини ҳам беришга тайёр

Айтишларига кўра бир она жангга кетган ўғлига атаб умид боғлаб ерга дон эккан «Шу дон униб чиқса, демакки ўғлим тирик, у жангдан ғолиб келади» дея беллари букчайганча челаклаб сув ташиб, эккан донини суғорибди. Аммо, уруғ қора харсанг тош остига тушгани учун униб чиқмабди. Ўшанда она қаттол тошга мурожаат қилиб, унинг тупроққа айланишини, ўзи эса тош бўлиб қолишига ҳам рози эканлигини айтибди. Она тошга, тош эса юмшоқ тупроққа айланибди. Уруғ — онанинг умиди униб чиқибди ва фарзанд жангдан омон-эсон қайтибди. Фарзандим дея яшашдан воз кечган она қўлларини ардоқламасдан бўладими? Фарзандлар иқболини дея меҳнатда қорайган, ажин босиб, дағаллашган бу қўллар толиққанда, кучдан қолганда унга кўмаклашиш, онанинг чексиз меҳрига меҳр билан жавоб қайтариш инсон боласининг муқаддас ва шарафли бурчидир.

Ҳамиша ҳаёт булоғини очиб берган, ҳаммамизга меҳр чашмасидан оби-ҳаёт бахш этган, қалбларимизни офтоб нурлари каби мунаввар этган мана шу табаррук ва мўътабар қўллардан бир умр қарздормиз.

Севимли тожик шоири Мирзо Турсунзода айтгани каби:

Бу қўл муқаддасдир шараф сингари,
Унинг қадри ошар умр ўтган сари.
Бу қўлни қўллагум токи тирикман.
Бу қўлдан қарздордир ҳар бир тирик тан!

Таъзим сизга онажонлар, меҳнаткаш қўлларингиз асло дард кўрмасин!

Ж. ИСМОИЛОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ўқитувчи.

РАҚС ЖИЛОЛАРИ

Миллий рақс санъати ўз жозибаси ва нафосат жилолари билан томошабинларни мафтун этади.

Севимли композитор Сайфи Жалил ёзган лирик оҳангларга бой янги асар ҳам тингловчиларга манзур бўлди. Уч қисмдан иборат мазкур рақс сюитаси Ўзбекистон ССР Давлат халқ чолғу асбоблари оркестрининг янги концерт программасидан ўрин олди.

С. ОДИЛОВА.

«Рақсдан кўнгилда завқ».

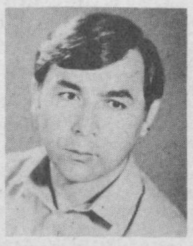

● **Асроф Мўминов** 1954 йилда туғилган. Тошкент Давлат университетининг геология - тупроқшунослик факультетини тугатган. Ҳозир Ўрта Осиё ипакчилик илмий-текшириш институтида илмий ходим бўлиб ишламоқда.

● **Фазилат Ҳожиқулова** 1954 йилда Олмалиқ шаҳрида туғилган. В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети журналистика факультетини 1977 йилда тугатган. Ҳозир Тошкент Давлат медицина институтининг «Медик» газетасида ишлайди.

ИНСОН ҲИДИ

Мудом бошим устида мусаффо осмон ҳиди.
Юртимда эсар букун гулу гулистон ҳиди.
Бироқ, уйим тинч дея нечун хотиржам бўлай,
Йироқ-йироқдан келар безовта замон ҳиди.
Кимдир кунин ўтказар парча қора нонга зор,
Унга нотаниш эрур бўрсиллаган нон ҳиди.
Эллар яшар инсоний эркка эга бўлмаган,
Эрк изласа дамини бўғмоқда зиндон ҳиди.
Ҳанузгача дунёда малъун уруш тинмаган,
Лаънатилар қўлидан келиб турар қон ҳиди.
Эй Асрорий, сен кириш тинчликни сақлаш учун,
Шунда боқий таралар фалакда инсон ҳиди.

БУ ЙЎЛДАН...

Бу йўлдан сен билан ўтгандим яшнаб,
Менинг севинчимга олам тор эди.
Сени ёдлаб ўтдим кўзларим ёшлаб,
Кўнглим жудоликдан зору-зор эди.
Бу йўлдан ўтаман, энди атайин,
Юзимда кўринмас севинч ё қайғу.
Наҳот, бағрим қотди йил ўтган сайин,
Наҳот, юрагимда эскирди туйғу?..

Асрор МЎМИНОВ.

● **Давлатмурод Саъдуллаев** 1950 йилда туғилган. 1972 йилда Тошкент Давлат педагогика институтини тугатган. 1975 йилдан бошлаб республика матбуотида қатнашиб келади. Ҳозирги кунда пойтахтимиздаги 127-мактабда ўқитувчилик қилмоқда.

ОДАМЛАР НИМА ДЕРКИН?

Не-не жумбоқларни уриниб, ечиб,
Ҳаётда ташладим нурли қадамлар.
Яхшига талпиниб, ёмондан кечиб,
Ёнингизда дадил турдим, одамлар.
Ёнмоқ лаззатини Сиздан ўргандим,
Беҳуда ўтмади кечилган дамлар.
Мен дунёга билмоқ учун келгандим,
Оламдан ўтсам сўнг не дер одамлар...
Нур сочади ҳатто оёқларингга,
Канда қилмас ушбу касби корини,
Қўшиқ айтар сенинг қулоқларингга,
Нурга белаб офтоб дилда борини.
Онангдай ҳар доим парвона бўлар,
Неча қоқилсанг ҳам силар бошингни.
Онанг ўтса ҳам гар ёнингда қолар,
Нур билан артади кўздан ёшингни.
Ўшандай меҳрибон бўлиб кўр дўстим,
Қуёшдай «бағри қон» бўлиб кўр дўстим.

Давлатмурод САЪДУЛЛАЕВ.

БИЛЛУР ШАР

(Фантастик ҳикоя)

— 1 —

Зоҳида қўнғироқни босган эди, ичкаридан ранги оқариб, кўзлари қизаринқираган, киприклари гул баргидек намланган дугонаси эшикни шахт очиб чиқди:

— Салом, мен келдим, — деди Зоҳида марвариддек тишларини ярқиллатиб куларкан.

— Вой, салом, Зоҳида, кел, кел... Кир уйга.

Зоҳида Ойнисанинг маъюс чеҳрасига сездирмайгина боқди-да, уйга кирди. Бири-биридан ширин икки қизалоғи унинг бағрига отилишди.

— Холамла келдила, ур-э холамла келдилар!..

Оналик меҳрининг учқунларими, ёш болаларга бўлган муҳаббатми, ҳар қалай сирли бир ҳис юрагини алланечук титратди. Ҳозирда унинг ҳам болалари, оиласи бўларди, севиб бир ёстиққа умид билан бош қўйган йигити, меҳр-муҳаббати билан уни кафтида олиб юрармиди!

Йўқ, афсус ундай бўлмади. Улар тез-тез жанжаллашишарди, бунга гоҳ қайнана сабаб, гоҳ эътиборсизлик сабаб бўларди. Ниҳоят кўнгил торлари узилди, умид билан қурилган оила барбод бўлди. Унинг пойдевори эндигина тикланаётганда бирорта ҳам ғишт терилмай қулади. Улар олти ойгина бирга яшашди, холос.

Бир куни одатдаги жанжалдан сўнг у кетди. Кетдию, қайтмади. Шу боис ҳаётининг бу аянчли онларига, ёлғиз ўтказаётган кунутунларига, муҳаббатга ташна юрагининг эса барибир унга интилаётганига ўзини айбдор деб билар, бироқ фурсат ўтганлигидан ич-ичидан афсусланарди...

Думалоқ шарсимон биллур идиш. Унинг ихчамгина иккита оёқчаси ҳам бор. Шу оёқчаларнинг бирида тугмача бўлиб, у босилганда шарчанинг тепа қисми ярим қирқимда очилади. Шарчанинг ичида эса жуда ихчам видеоплёнкалар ҳамда микросхемалар мавжуд. Шарчанинг ўртасида айлана ёйи бўйлаб жуда кичик тешикчалар бўлиб, ана шу тешикчалар орқали у бўлаётган воқеа-ҳодисаларни бутун борлигича, овозлари билан ёзиб олаверарди.

Одам асабийлашганда қон таркибидаги глюкозалар кескин ортиб кетади ва у ўзини ғайриоддий кучга тўлгандай сезади. Бундай одам ўзида энергиянинг кучайганлигини ҳис этади. Стрессавидеофоннинг ажойиб хусусияти шундан иборат эдики, у ана шу пайтдаги қувватни жуда аниқлик билан сезар ва шу импульслар таъсири остидагина ёзиш учун ишга тушарди, холос.

— 2 —

Қизиқ, инсон ўзини ташқаридан кўрса, балки ўз хатоларини тезроқ англаб етармиди? Одатда башарасини ойнада кўрган киши ҳам ўз камчиликларини тузатишга ҳаракат қилади-ку. Қани эди, эри билан жанжаллашишган пайтларда шу аппарати бўлса эди. Балки шу тобда хатти-ҳаракатларини ташқаридан кўриб, кейинги сафар ўзини тиярмиди...

— Нималарни ўйлаяпсан, тинчликми?

Зоҳида индамади. Аммо дугонасининг йиғлагандан қизарган кўзларини нимагадир яшираётганини, сир бой бермай жилмайиб уни қарши олаётганини ички туйғу билан сезди-да:

— Нима бўлди, Эркин ака қанилар? — деб сўради.

Ойниса рўмолчаси билан беихтиёр юзларига оқиб тушаётган кўз ёшларини артди-да «Кетдилар, кетиб қолдилар», — деди.

— Нега энди, нима бўлди?

— Кейинги пайтда биз тез-тез жанжаллашадиган, арзимаган хатти-ҳаракатлар учун бир-биримизни айблайдиган бўлиб қолганмиз... Охири, мана кетдилар, бўлмади...

Орага оғир сукунат чўкди. Фақатгина чойнакдан қуйилган чойнинг шилдирашигина бу сукунатни бир лаҳзага бузгандай бўлди. Ойниса икки қизалоғи, ўзи севиб турмуш қурган Эркин акаси билан жуда бахтли яшашарди. Зоҳиданинг уларга доим ҳаваси келарди.

Шу пайт эшик қарсиллаб очилгани эшитилди. Эркин бир-икки йўталиб ўз хонасига кириб кетди.

Орадан бир ой ўтар-ўтмас Зоҳида яна Ойнисаларникига келди. Яна унинг маъюс чеҳрасини кўрди, ўз ҳаётидан нолиб гапирган дил-дардларини индамай эшитди.

— 3 —

— Ойниса, мен сенга совға қилган биллур шарчани бу ёққа олчи, — деди Зоҳида бир зумдан сўнг.

Ойниса ҳайрон бўлиб елкасини қисди-да, сервантдаги биллур шарчани унга авайлабгина узатди. Шу тоб Зоҳида сумкасидан шнур олиб, кичкинагина вилкаси билан шарчага улади. Иккинчи учини эса розеткага тиқди. Стрессавидеофоннинг тугмачасини босди. Шу пайт у шарақлаб, тенг ярмидан очилди-да, шарчанинг ярим қирқимидаги текис ойнада тасвирлар пайдо бўла бошлади. Бир ой мобайнида фақатгина эр-хотиннинг жанжаллашган пайтлари гавдалана бошлади. Ойнисанинг уришаётган пайтда эрига бор овози билан бақиргани, кўзларида эса меҳр ўрнига нафрат, ғазаб билан бақрайиб боқаётганидан шу тобда ўзига-ўзи жуда хунук кўриниб кетди. У алам-аччиқда ўйларди: «Бақиришимни қара, жуда хунук-а, бунинг нима кераги бор эди-я, яхшиликча гапирсам ҳам бўларди-ку. Мана бу ўринда қўлимни пахса қилишим шартмиди, бир оғиз гапдан қолиб, мулойимлик билан гапирсам ҳам бўларди-ку!» У шундай афсус қилар, терлаб кетган эди. Ўзининг бундай ҳолатидан жуда-жуда уялиб, изза тортиб ерга кириб кетаётгандай бўлди.

Зоҳида индамай биллур шарчани сумкасига солди-да, дўсти билан хайрлашди. У кўчага чиққанида зим-зиё қоронғуликни электрнинг ёрқин нурлари чарақлаб чекинтирар, шаҳарнинг тунги гўзаллиги бор латофатини намоён этарди. У кузнинг дилларга илиқлик ва яшаш иштиёқини уйғотаётган ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олар, оёқлари остида дув тўкилаётган куз япроқларини қирсиллатиб босиб борарди.

Шу топ у орзуларга тўлиб сумкасини очди-да, бугун эри Абдураҳмон совға қилган биллур шарчасига тикилар, назарида хаёлидаги стрессавидеофонни кўргандай унга алланечук ҳаяжон билан термулар, сўнг илдам-илдам қадам босиб уйига шошар эди.

Фазилат ҲОЖИҚУЛОВА.

ҒАЗАЛ

Мен сенинг ишқингда достонсиз юролмайман элим,
То тирикким ақлу ҳуш сенсиз юролмайман элим,
Тор чертарман ушбу создин
ким наволар айтибон,
Бахту иқбол туйғусидин жим туролмайман элим.
Лола янглиғ қат ба қат орзу юракда қанчалар,
Оҳ ким созингни дилдан тарк этолмайман элим.
Қувончим кўп куйлагимда сиғмай аммо шунчаким
Бир тараф кўнгил узиб сендан
кетолмайман элим.
Ҳар гулу меҳрингга кўз тутмиш
Расулий сайр қилиб,
Меҳнату роҳатда ҳамдамсиз туролмайман элим.

Султон РАСУЛИЙ,
меҳнат ветерани.

ДЎСТЛАР БИЛАН

Шодман саломлашиб бугун дўстлар билан,
Ечилди бу соғинч тугун дўстлар билан.

Кўрмакка интиғу кўб интизор эдим,
Баҳрим очилди денг бутун дўстлар билан.

Ёшлик, у ёш ниҳол йиллар очилдилар,
Суҳбат аро узун бу тун дўстлар билан.

Забаржад бўлса ҳам асл бу бахтимни
Бўлишдим мен дўстлик учун дўстлар билан.

Шундай қувонч, бахт туфайли энди, Ободий,
Сездим Ватанимнинг кучин дўстлар билан!

Обиджон ОБОДИЙ,
пенсионер.

Химия мўъжизалари

Дарахт сутидан... копток

Резинадан ишлаб чиқарилган маҳсулотлар анчадан буён ҳаммага маълум: сўрғичдан тортиб то юқори тезликда учадиган самолётлар ғилдираги-ю, симлардаги ток ўтказмайдиган қопламалар, пойафзалларнинг таг чарми ва ҳоказолар, Хуллас, қаерга қарамайлик, резинадан ишланган маҳсулотларга кўзимиз тушади.

Хўш, резина нимадан тайёрланади? Унинг асосий материали каучук бўлиб, табиий ва синтетик турлари бўлади.

Оқшомхонларга қизиқ бўлсин учун, табиий каучукнинг топилишидан кичик бир ҳикоя келтирамиз. Христофор Колумб ўзининг денгиз сафарида Гаити оролларида тўхтаб ўтади. Шунда улар маҳаллий халқ копток ўйинни ўйнаётганини кузатишади, қизиғи шундаки, копток ерга тегиши билан осмонга сакрар эди. Копток Колумб ва унинг одамларини жуда ҳайратга солиб қўяди. Ўша даврдаги ўйин, яъни табиий каучукдан олинган копток ҳозиргача ҳам сақланиб қолган. Европаликлар коптокка жуда қизиқишиб қолишгач, бу ажойиб модда қаердан ва қандай олинади деб маҳаллий аҳолидан сўрашади. Испан тарихчилари XVII асрдаёқ ўз илмий тадқиқот дафтарларига бу ҳақда ёзиб қолдирдилар ва каучукдан ишланган копток, сутга ўхшаган шарбой моддадан олиб келиб музейга топширишади.

Орадан юз йил ўтгандан кейин, XVIII асрнинг биринчи чорагида Франция академияси Жанубий Америкага экспедиция юборади, уларнинг мақсади ернинг меридиан узунлигини ўлчаш эди. Экспедиция аъзоларига ўта ҳаракатчан, серғайрат олим Ла-Кондамин ҳам киради. Унинг асосий мақсади буюрилган ишдан ташқари, шу мамлакатнинг урф-одатларини ўрганиш эди. У бирданига каучук билан жуда қизиқиб қолади, унинг олиниши ва Бразилияда ишлатилишини ўз кўзи билан кўриб, буларни ён дафтарига батафсил ёзиб қўяди ва уни 1735 йилда нашр этади. Унда ёзилишича, каучук олинадиган дарахтнинг номи Гевея экан. дарахтда маълум спиралсимон ғовак каналларидан сутга ўхшаган оппоқ шарбат чиқиб, қуригандан кейин бир оз ним қора рангга айланади дейилган. Гевея дарахтига изоҳ шундай тасвирланган.

Гевея дарахти Амазонка дарёси бўйида тропик ўрмонларда ўсади. Тахминан бир гектар ерга 8 та дарахт тўғри келади, бўйи 30 метрга, баъзи ҳолларда 45 метрга етади. Эни 2,5 метрдан 4,8 метргача бўлади. Жуда чиройли, сербарг дарахт. Каучук худди оқ сутга ўхшаб, дарахтнинг ҳамма қисмида эмас, фақат спиралсимон ғовак каналларида бўлади ва бу каналлар бир-бири билан ўзаро туташган бўлади. Ҳар йили бу спиралсимон каналлар уч донага ошиб боради. Болта билан сут каналлари усталик билан чопиб очилганда дарахт озор чекмайди ва сутга ўхшаган шарбат маълум вақтгача оқиб тушади ва болта билан чопилган жой худди ҳеч нарса бўлмагандек қуриб қолади. Шу усул билан дарахт ҳар куни «сигир»дек уч маҳал соғилади, бунда дарахтнинг катта-кичиклигига қараб 8 — 10 литр шарбат олинади. Сутга ўхшаган бу модда латекс деб юритилади.

Ла-Кондамин усули билан каучук дарахтидан олинган шарбат кийимли газламаларга сингдирилиб, эластик газламалар олина бошланди. Бу ишлар 1820 йили Томас Хэннок томонидан бажарилди. Шу олим томонидан 31 йилдан кейин эбонит олиниши ҳам йўлга қўйилади. Шу даврда Англияда тошкўмирни қуруқ ҳайдаш усули билан газ олина бошланган вақт эди. Шунда қолдиқ сифатида суюқ ҳолатда сольвент-нафти деган модда жуда кўп миқдорда ортиб қолади ва бу модда каучукни жуда яхши эритадиган чиқиб қолади. Буни 1823 йили Макинтош исмли бир фабрикант хўжайини билиб қолади. У тошкўмирни қуруқ ҳайдаганда қолган қолдиқнинг ҳаммасини сотиб олади-да, каучукни шунда эритиб, сув ўтказмайдиган плашлар ясаб сота бошлайди. Ўша пайтдан бошлаб сув ўтказмайдиган плашлар Макинтош номи билан юритилади.

1839 йили Гильдир исмли америкалик шахс Америкада каучукнинг юпқа-юпқа бўлаклари билан савдо қилиб турганида, каучук бўлакларидан биттаси бехосдан қизиб турган плита устига тушиб кетади. Олдинига буни у сезмай қолади. Кўриб қолади-ю, хафа бўлиб кетади. Чунки каучук иссиқда жуда ёпишқоқ бўлиб кетишини ва ўз ҳолига келмай ишдан чиқиб қолишини биларди-да. У дарров каучук бўлакчасини олиб эзиб кўради, каучукнинг қанча қисми қиздирилганда ишдан чиққанини билмоқчи бўлади. У бирдан ўзида йўқ хурсанд бўлиб кетади, чунки каучук парчаси ёпишқоқ бўлиб қолмасдан, балки жуда яхши хоссага — эгилувчанлиги йўқолган, эритмаларда эримайдиган бўлиб қолибди. Гильдир каучук пластинкасида олтингугурт ва тальк борлигини билиб, энди у атайлаб каучук бўлакларини қўрқмасдан қизиб турган плитага ташлаб, каучукнинг хоссаларини яхшилай бошлайди ва ниҳоят кейинчалик унга патент олишга муваффақ бўлади. Бу усул билан каучук хоссасини яхшилашни вулканизация деб аташади. Шу билан каучукдаги анчагина камчиликларга барҳам берилади. Вулканизация қилиш усули топилгандан кейин каучукнинг ишлатилиши анча ривожланиб кетади, 1856 йилда минг тоннага бориб етади. 1896 йили Д. Данлоп резина шиналарини ихтиро қилади. 1903 йил Генри Форд автомобиль ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўяди.

Синтетик каучук олиш усуллари Ватанимизда 1909 йилларда ишлаб чиқарилган бўлса-да, 1928 йилда этил спиртдан биринчи бор синтетик каучук олина бошланди. Ниҳоят 1932 йили Иттифоқимизда синтетик каучук кенг миқёсда олина бошланади. Синтетик каучук олишга ўз улушларини қўшган Иттифоқимиз олимлари С. В. Лебедев, И. И. Остромисленский, Б. В. Бизовлар ишлари мақтовга сазовордир. Кейинчалик Б. В. Бизов ўз шогирдлари билан синтетик каучукни спиртдан эмас, балки нефтдан олиш усулини ишлаб чиқди. 1932 йилда академик Н. Д. Зелинский раҳбарлигида яна бир янги синтетик каучук — хлопрен каучуги синтез қилинди.

Каучукни вулканлаш одатда олтингугурт билан тезлаштирувчилар ва активаторлар иштирокида олиб борилади. Химиявий боғланган олтингугурт миқдорининг ортиши каучукнинг қаттиқлиги ва зичлигини оширади. Эбонитда эса олтингугурт миқдори 32-33 процентга етади. У қаттиқлиги билан металларга ва пластикларга яқин туради. Шунинг учун ундан ясалган нарсалар бир неча йилгача яхши сақланади. Лекин офтоб нурининг тик тушган нуридан эбонит тезда ишдан чиқади. Шунинг учун эбонитдан ишланган маҳсулотлар соя жойда тургани мақсадга мувофиқдир. Эбонит асосан аккумуляторларнинг бактерларини тайёрлашда, электрохимияда изоляторлар сифатида ва ҳоказоларда ишлатилади. Ҳозирги кунда пластмассалар эбонитнинг рақиби ҳисобланиб қолаяпти. Шунга қарамай, эбонитдан жуда унумли фойдаланилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, табиий ва синтетик каучукдан олинган моддаларнинг хоссалари беқиёс. Уни ўрганавериш мобайнида яна кўплаб хусусиятларни кашф этиш мумкин.

В: ВАЛИЕВ,
химия фанлари кандидати.

Музейлар билан танишдилар

Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи илмий ходимларидан бир группаси Озарбайжон, Грузия ва Қорақалпоғистон АССР пойтахтларидаги музейлар ҳаёти билан танишгани жўнаб кетган эдилар. Улар Боку, Тбилиси, Нукус музейларини томоша қилишди. Халқ ижодиёти қандай сақланаётгани, музей ходимларининг ишлари синчиклаб ўрганилди. Музейдаги камчиликлар рўй-рост кўрсатилиб, дўстона маслаҳатлар берилди.

Яқинда қардош республикалар музейлари бўйлаб сафардан қайтиб келган санъат музейининг фондлари бўйича бош сақловчиси З. Ғуломов, илмий ходимлар О. Олимжонова, Р. Еремян, М. Богатиревалар ўз таассуротларини музей ходимларига гапириб бердилар. Ижодий сафар музей ишини янада яхшилашда ёрдам беради.

М. АҲМЕДОВ.

Маданият янгиликлари

✦ КОМПОЗИТОРНИНГ АВТОРЛИК КЕЧАСИ

Тошкентдаги «Баҳор» концерт залида ўтган авторлик кечасида таниқли композитор Тўлқин Қодировнинг олтинчи симфонияси ўзига хос музикали дебоча бўлди.

Бу композиторнинг ижодий қизиқишлари ғоятда хилма-хил. У симфоник, камер, оркестр, соз музикаси, вокал музикасида ижод қиляпти. Замон мавзулари, юксак гражданлик, Ватанга садоқат, ватанпарварлик бурчи оҳанглари композиторнинг диққат марказида туради. У тарихий мавзуларга ҳам мурожаат этади. Авторлик кечасида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган давлат симфоник оркестри ва Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети камер оркестрининг ижросида композиторнинг энг яхши асарлари янгради.

✦ **ФАВОРСКИЙ ХОТИРАСИ**

Ўзбекистон Рассомлар союзида совет графиги Владимир Андреевич Фаворский туғилган куннинг юз йиллигига бағишланган хотира кечаси бўлиб ўтди. Санъатшунослик кандидати Н. Самойленко китоб безовчи машҳур уста, монументалист, театр рассоми, педагог, назариётчининг ижодий йўли ва кўп қиррали истеъдоди тўғрисида гапириб берди. Ўзбекистон давлат санъат музейи бўлимининг мудири Р. Еремян йиғилиш аҳлини рассомнинг Улуғ Ватан уруши йиллари Самарқандда ишлаган унча маълум бўлмаган асарлари билан таништирди. Рассом график асарлари асл нусхасининг экспозицияси ташкил этилди.

(ЎзТАГ).

Бу эртак жуда қизиқ экан.

Х. Мирзакаримов фотоэтюди.

Физкультура коллективларида

СТАРТДА ИШЧИ ОИЛАЛАРИ

Жисмоний тарбия саломатлик манбаи эканлигига 1-тажриба-экспериментал механика заводи ишчи ва хизматчилари яна бир марта ишонч ҳосил қилишди. Корхона физкультура коллективининг ташкилотчилари жисмоний тарбияни оммалаштиришнинг энг қизиқарли ва жозибали усулини топишди. Тўғрисини айтганда, улар қийинчиликка ҳам дуч келдилар. Корхонанинг ўз спорт майдони йўқ. Оммавий мусобақаларни ташкил этишни эса ўз ҳолига ташлаб қўйиб бўлмайди. Жонкуярлар бунинг йўлини топишди. Улар муаммони 255-ўрта мактаб раҳбарлари билан биргаликда ҳал қилишди. Корхона ёзги каникул вақтида мактаб синф хоналари, парталарни ремонт қилишда амалий ёрдам кўрсатди. Айни пайтда стадион ва спорт зали ҳам сифатли ремонтдан чиқарилди.

Мактаб раҳбарлари эса ишчиларга бўш вақтларини мазмунли ва қизиқарли ўтказишда кўмаклашдилар. Яъни стадион ва спорт залини улар ихтиёрига беришди. Бу ерда «Отам, онам ва мен —спортчилар оиласимиз» деб номланган мусобақа ташкил этилди. Дастлабки беллашувлар ниҳоятда қизиқарли бўлди. Ғолиблик учун жуда кўп оилалар стартга чиқишди. Кичкинтойлар уч ғилдиракли велосипед пойгаси, копток улоқтириш, 60 метр масофага югуришда иштирок этишди. Уларнинг ота-оналари эса тош кўтариш, арқон тортиш мусобақаларида куч синашдилар. Қизиқарли беллашувга судьялар холис якун чиқаришди. Слесарлардан Расм Ибрагимов ва Камол Гафин, инженер-конструктор Георгий Трубников, физкультура инструктори Сергей Вихровнинг оилалари ғолиблар сафидан жой олишди. Энг яхши натижага эришган оилаларга корхона физкултура коллективи ташкил этган махсус совринлар топширилди. Гапнинг моҳияти қўлга киритилган совринда эмас. Ишчи ва хизматчилар бўш вақтларини мазмунли, ўтказиб, саломатликларини мустаҳкамлаётганликларида. Маълумки, кайфият яхши бўлса иш ҳам унумли бўлади. Корхона коллективининг меҳнат зафарларини бойитишга физкультура катта ёрдам беряпти, десак хато қилмаган бўламиз.

Корхонада айни пайтда ишлаб чиқариш гимнастикаси машғулотларини ўтказишга ҳам алоҳида эътибор берилмоқда. Ҳар куни биринчи смена бошланиши олдидан ишчи ва хизматчилар сафга тизилишади. 15 минут давомида унча қийин бўлмаган машқларни бажаришади. Кейин эса ишга киришадилар. Машқлар ҳар ўн беш кунда янгиланиб туради. Бу кайфиятни кўтаришга, ишнинг унумли бўлишига, ишчи ва хизматчиларнинг саломатлигини мустаҳкамлашга катта ёрдам бермоқда.

И. ФАТТОҲОВ.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 28/X да Фауст, 29/X да Жизель, 30/X да Аида.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/X да Келинлар қўзғолони, 29/X да Олтин девор.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕТЕАТРИДА — 27/X да Тоҳир ва Зуҳра, 29/X да Тошболта ошиқ.

КИНО

27 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАДИМИЙ РУСЬ» — Чайка (18, 21.00; телефон 77-06-20), Восток (16, 18.30, 21.00; телефон 91-14-61).

«МАРҲУМНИНГ ХАТЛАРИ» — Чайка (16.00), ВЛКСМ 30 йиллиги (16, 20.00).

«ОЛТИН ЛАНГАР»ЛИК БАРМЕН» — Ватан (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ҚОТИЛЛИКДА ҚАТНАШГАНЛАР» — Нукус (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.30 да), телефон 46-70-69), Қозоғистон (16, 17, 18, 19, 20, 21.00; телефон 35-24-92), Тошкент Советининг 50 йиллиги (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да, телефон 78-47-25).

«ВАСИЯТ» — Москва (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«ЯККА СУЗИШ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (18.00).

«ВОНГ ХОНИМНИНГ СИРЛАРИ» — К. Ерматов номли (тоқ соатларда), Тинчлик (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да).

«БОР ЭКАНДА ЙЎҚ ЭКАН, САЙРОҚИ МАЙНА БЎЛГАН ЭКАН» — ВЛКСМ 30 йиллиги (20.00).

«ЧИЯБЎРИЛАР УЧУН ҚОПҚОН» — Искра (16.00, телефон 39-14-59).

«АСР ШАРТНОМАСИ» — Искра (17.45, 20.00).

«ЗИНА-ЗИНУЛЯ» — Санъат саройи (катта зал, тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да; телефонлар 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74).

«МАХСУС БЕЛГИЛАРИ ЙЎҚ» — Санъат саройи (кичик зал, 17.00).

«МЕН СЕНИ ЭСЛАЙМАН» — Санъат саройи (кичик зал, 20.00).

28 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ҚАДИМИЙ РУСЬ» — Чайка (13, 18, 21.00; телефон 77-06-20), Восток (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00; телефон 91-14-61).

«МАРҲУМНИНГ ХАТЛАРИ» — Чайка (11, 16.00), ВЛКСМ 30 йиллиги (10, 16, 20.00).

«ОЛТИН ЛАНГАР»ЛИК БАРМЕН» Ватан (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да).

«ҚОТИЛЛИКДА ҚАТНАШГАНЛАР» — Нукус (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.30 да; телефон 46-70-69), Қозоғистон (12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21.00; телефон 35-24-92), Тошкент Советининг 50 йиллиги (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да, телефон 78-47-25).

«ВАСИЯТ» — Москва (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«ЯККА СУЗИШ» — ВЛКСМ 30 йиллиги (12, 14, 18.00).

«ВОНГ ХОНИМНИНГ СИРЛАРИ» — К. Ерматов номли (тоқ соатларда), Тинчлик (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да).

«БОР ЭКАНДА ЙЎҚ ЭКАН, САЙРОҚИ МАЙНА БЎЛГАН ЭКАН» — ВЛКСМ 30 йиллиги (20.00).

«ЧИЯБЎРИЛАР УЧУН ҚОПҚОН» — Искра (12, 14, 16.00; телефон 39-14-59).

«АСР ШАРТНОМАСИ» — Искра (17.45, 20.00).

«ЗИНА-ЗИНУЛЯ» — Санъат саройи (катта зал, тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да; телефонлар 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74).

реклама эълонлар реклама

Ўқишга марҳамат!

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника давлат комитети ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ БАЗАСИДАГИ 34-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ 1986-1987 ўқув йили учун ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Маъмурий, савдо ва бошқа объектлар электрон сигналлаштириш системаларини монтаж қилиш, уларга хизмат кўрсатиш ва ремонти бўйича электр монтёр (Совет Армияси сафларида хизмат бурчини ўтаб қайтган кишилар қабул қилинади), ўзгарувчан ток тутишув тармоқининг электр монтёри, инженерлик-техника қурилмалари ва экскаваторларнинг слесарь-электриклари, лифтларнинг электр механиклари — 10-СИНФ БАЗАСИДА. Ўқиш муддати бир йил;

ҳаракатдаги состав ремонти бўйича слесарь, 4-5 классдаги станциялар бўйича навбатчи — 8-10 СИНФ БАЗАСИДА. Ўқиш муддати 1 йил ва 3 йил;

сигнализация, централизация, блокировка ва алоқа электр монтёри; электр-газ пайвандчи — 8-СИНФ БАЗАСИДА. Ўқиш муддати 3 йил.

Билим юртининг 3 йил таълим группаларини тамомлаган ўқувчилар ўрта маълумот ҳақида аттестат ва эгаллаб чиққан тегишли касби бўйича диплом оладилар.

Ўқувчиларга 70 сўм ҳажмида стипендия тўланади.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, ишлаб чиқариш даврида ишлаб топган маошининг 50 процентини билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ УМУМИЙ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини битириб чиққанлар темир йўл транспорти ходимларига бериладиган барча имтиёзлардан фойдаланадилар. Жумладан Совет Иттифоқининг исталган ерига темир йўл транспорти орқали бепул бориб-келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Охунбобоев кўчаси, 68-уй (4, 7, 24, 11, 28, 9-трамвайлар; 13, 16-троллейбуслар; 54, 57, 58-автобусларнинг «Киров номли боғ» бекати). Телефон 55-63-20.

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

«Турист»

5 НОЯБРДАН 24 НОЯБРГАЧА ЗАКАВКАЗЬЕ БЎЙЛАБ ТУРИСТИК ПОЕЗДДА САЁҲАТГА

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Путёвка баҳоси — 230 сўм.

«ТОШКЕНТ» ТУРИСТИК ПОЕЗДИДА завқли сафарни «ғилдиракли» туристик база» деб ҳам таърифлаш мумкин. Поездда аратилган барча шароит: овқатланиш, яшаш, экскурсия, маданий программа чинакам туристик базалардаги шароитга ўхшайди. Фақат фарқ шундаки, «ғилдиракли турбаза» ҳар куни адресини ўзгартириб — мамлакатнинг турли шаҳарларида тўхтаб ўтиб катта масофани босиб ўтади. Бундай туристик поездлардаги саёҳат Тошкентдан бошланади ва шу ерда тўхтайди.

ПОЕЗД ТОШКЕНТ — ВОЛГОГРАД — РОСТОВ — ПЯТИГОРСК — ЕРЕВАН — БАТУМИ — СУХУМИ — ГАГРА — НОВОРОССИЙСК — ВОЛГОГРАД — ТОШКЕНТ маршрути бўйлаб юради.

Тошкентдан йўлга чиққан туристлар қаҳрамон-шаҳар Волгоградга борадилар. Улар Волгоградда Мамаев қўрғонини, Поездда аратилган барча шароит... Монументлар ёдгорликни кўрадилар, Павлов тарихий уйига марҳамат қиладилар, шаҳарнинг янги майдонлари, проспектлари ва дарё қирғоғини сайр этадилар. Шундан кейин туристлар Ростовга йўл олиб, музейларда бўладилар, шаҳарнинг янги қурилишлари билан танишадилар. Пятигорскда саёҳатчилар минерал сув булоқлари, М. Ю. Лермонтов уй-музейини, 1841 йилда Пятигорск яқинида бўлган дуэль жойини кўрадилар.

ЕРЕВАН — Арманистон пойтахти.

Туристлар кўҳна ёдгорликларни, Арманистон буюк ўзликларини қадрласига ўрнатилган ҳайкалларни томоша қиладилар, Ленин мукофоти лауреати М. Сарьян музейини зиёрат қиладилар. Пойтахтнинг янги кинотеатрлари ва бошқа диққатга сазовор жойлари билан танишадилар.

Туристлар Сухуми, Ботуми, Гагре сингари шаҳарларда бўлиб, Қора денгиз порти, кўчалар, майдонлар ва боғлар, Ботаника боғи, Махинжаури, мўъжизалар питомниги ни томоша қиладилар, Абхазияда Гагра тог тизмасини, Жоэквара ва Юкшара манзарали дараларини кўрадилар.

НОВОРОССИЙСК — қаҳрамон-шаҳар бўлиб, у Ватанимизнинг ва мустақиллигини кучига қурол олиб ҳимоя қилган довюракла ҳақида, ажойиб шаҳарнинг гуллаб яшнаётган, бугунги кунда зарбдорона меҳнат қилаётган кишилари ҳақида ҳикоя қилади.

Шундан кейин туристлар Тошкентга қайтадилар.

МУРОЖААТ УЧУН АДРЕС: 700078, Тошкент шаҳри, Парадлар хиёбони, 5-уй. Телефон: 33-13-12.

„ЭЛЕКТРОНИКА"

«Электроника» фирма магазин-салони

ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИ ДАВРИДА социалистик мусобақа ғолибларини рағбатлантириш учун овозли совға — «ХОТИРА УЧУН» ёдгорлик буюмларини

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Бу ёдгорлик буюми китоб кўринишида ясалган бўлиб, сирланган ёғочдан ишланган. Уни очишингиз билан кўзғалари таралади.

Мазкур ёдгорлик буюмини нақд пулга, шунингдек пул ўтказиш йўли билан ҳам харид қилиш мумкин.

БАҲОСИ — 30 СЎМ.

МАГАЗИН-САЛОН АДРЕСИ: Тошкент шаҳри, Гоголь кўчаси, 38-уй (2, 3, 4, 13-трамвайларнинг «Куйбишев район ижроия комитети» бекати). Телефон 33-89-12.

БУЮМЛАР ОРАСТА БЎЛАДИ

АГАРДА УЙИНГИЗДА «ПОМОШНИЦА» ТОЗАЛАШ ВОСИТАСИ МУҲАЙЁ БЎЛСА, БАРЧА БУЮМЛАРНИ ЧИННИДЕК ТОЗА ҚИЛИШ МУМКИН.

У такомиллашган бўлиб, идиш-товоқларни, шиша ва биллур идишлар, сунъий чарм ва пластмассадан ишланган буюмлар, пардоз кошинлар ва бўялган сиртларни, ванна, раковина, линолеумни яхши тозалайди.

«ПОМОШНИЦА» БУЮМЛАРНИ ЯНГИДЕК ҚИЛАДИ ВА УЛАРНИ ДЕЗИНФЕКЦИЯЛАЙДИ.

Бу тозалаш воситаси «ВНИИХИМпроект»нинг Урал филиалида ишлаб чиқилган бўлиб, уни ОЛМАЛИҚ МАЙШИЙ ХИМИЯ ЗАВОДИ ИШЛАБ ЧИҚАРМОҚДА.

«ПОМОШНИЦА» баҳоси — 80 тийин.

«ЎЗБИТПЛАСТИК» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ 1-ФИРМА МАГАЗИНИДА СОТИЛМОҚДА

МАГАЗИН АДРЕСИ: Тошкент шаҳри, Марказ-14 квартали, 24-уй (1, 4, 21-троллейбуслар, 65-автобуснинг «Аптека» бекати). Ишлаш тартиби соат 10 дан 19.00 гача, танаффус соат 14 дан 15.00 гача.

«ЎЗБИТПЛАСТИК» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ 1-ФИРМА МАГАЗИНИ (телефон 44-50-30).

«РУБИН»

Бу фақат радиотелевизион аппаратураларни ремонт қилувчи заводнинг номигина эмас. Аввалам бор — бу буюртмачиларга ўз вақтида ва сифатли бажариб берилишига кафолатдир.

Бу ерда барча маркалардаги стационар ва қўлда кўтариб юриладиган рангли ва оқ-қора тасвирдаги телевизорларга техника хизмати кўрсатилади ва уларнинг ремонт ишлари бажариб берилади.

Телевизорларни ремонт учун заводга ва заводдан уйга элтиб берилади.

Телевизион аппаратуралар ремонти— оддий тартибда ва гарантияли. Телевизорингизга абонемент хизмати кўрсатиш учун шартнома тузишингизни тавсия этамиз. Бу — сизга ҳам қулай ҳам фойдали.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Оҳангарон шоссеси, 11-уй, (6, 29-трамвайлар; 30, 161, 171-автобусларнинг «Тожик маҳалла» бекати). Телефонлар: 96-38-71, 96-45-72.

«РУБИН» ЗАВОДИНИНГ ФИЛИАЛИ ИСТАГАН МАРКАДАГИ РЎЗҒОР РАДИОАППАРАТУРАЛАРИ, РАДИОПРИЁМНИКЛАР, МАГНИТОФОНЛАР, УСИЛИТЕЛЛАРНИ РЕМОНТ ҚИЛИБ БЕРАДИ.

Адрес: Тошкент шаҳри, Лисунов кўчаси, 77-уй (3, 23-трамвайлар, 48, 72, 80, 161-автобусларнинг «Авиасозлар саройи» бекати). Телефон 96-43-52.

УСТАХОНАМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТОШКЕНТ «ЗАНГОРИ ЭКРАН» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

БАРЧА ШИША ИДИШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ПУНКТЛАР ШАМПАН ВИНОЛАРИДАН БЎШАГАН 0,8 ЛИТРЛИ ШИША ИДИШЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛАДИ.

Шиша идишлар тоза, зар қоғозсиз ва этикеткасиз топширилиши керак

Маълумотлар учун телефон 33-72-59.

Тошкент шаҳар савдо бош бошқармасининг ишлаб чиқариш, транспорт ва таралар бирлашмаси.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР, МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА

«УЗХОЗТОРГ»нинг ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ

1985 йилгача ишлаб чиқарилган водосчетчиклар, горелкали ускуналар, автосалфеткалар, бошқариш шчитлари, электр пуркагичлар, электрлампочкалар, кавшарлаш асбоблари, электр горелкалари, ёритиш ускуналарини

ПУЛ ЎТКАЗИШ ЙЎЛИ БИЛАН СОТАДИ

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Толариқ кўчаси, 24-уй, Телефон 96-07-12.

«УЗХОЗТОРГ» (телефон 96-07-12).

ФАХРЛИ КАСБ

55-ўрта-ҳунар-техника билим юртида

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР юқори малакали ошпазлик, қандолатчилик, бўлалар таоми пазандалиги касбларини эгаллайдилар.

БИЛИМ ЮРТИГА ФАҚАТ ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ИСТИҚОМАТ ҚИЛУВЧИ 15 ДАН 25 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Кириш имтиҳонлари ўрнига суҳбат ўтказилади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

10-синфни битирганлар учун ўқиш муддати 11 ой, 8-синфни битирганлар учун эса 3 йил. Ойига 32-41 сўм стипендия берилади.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Битирувчиларга ошпаз ёки кондитер ихтисослиги, тўлиқ ўрта маълумот тўғрисида диплом берилади.

Ишлаб чиқариш таълими шаҳарнинг энг яхши умумий овқатланиш корхоналари «РОССИЯ», «ТОШКЕНТ», «МОСКВА», «ГУЛИСТОН» ва бошқа ресторанларида ўтказилади.

Билим юртини барча фанлар бўйича аъло баҳолар билан битирганлар ва малака бўйича имтиҳонларни муваффақиятли топширганлар педагогика советининг қарорига биноан билим юртини битирганларидан кейин олий ўқув юртларига кундузги бўлимларига ўқишга кириш ҳуқуқига эга бўладилар. Билим юртида спорт базаси бор. Вокал-чолғу ансамбли, бичиш-тикиш тўгараклари ишлаб турибди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлари тақдим этиш лозим: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), характеристика, медицина справкаси (086/У форма), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см), шаҳар савдоси бошқармаси ёки умумий овқатланиш трестидан йўлланма.

Билим юртига кириш учун қуйидаги адресга мурожаат этилсин: 700071, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Самарқанд дарвоза кўчаси, 60-уй (4,9, 11-трамвайлар, 7, 22, 34, 46, 43«э», 77, 80-автобусларнинг «Оқтепа» майдони) бекати). Телефон 78-26-27.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИ

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

ёшларни республика олий ўқув юртларига тайёрлаш учун

КЕЧКИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА МАТЕМАТИКА, ЖАМИЯТШУНОСЛИК, ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТ ФАНЛАРИ БЎЙИЧА ҲАФТАДА УЧ МАРТАДАН ЎТКАЗИЛАДИ.

КУРСЛАРГА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИЛАР, ШУНИНГДЕК 10-СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тайёрлов курсларга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: ректор номига ариза, ўрта маълумоти тўғрисидаги диплом нусхаси (10-синф ўқувчилари учун мактабдан справка), турар жойидан справка, иш жойидан (ўрта маълумотлилар учун) справка, 2 дона фотосурат.

Ҳужжатлар чоршанба кунлари соат 16 дан 19.00 гача, шанба кунлари соат 15 дан 18.00 гача қабул қилинади.

Ўқиш учун ҳақ институт кассасида ҳар куни соат 14 дан 16.30 гача, шанба кунлари эса соат 9 дан 15.30 гача қабул қилинади.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 183-уй, Эски корпусдаги 1-30 аудитория.

Ф. ЭНГЕЛЬС НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЧЕТ ТИЛЛАР ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ

чет тилларни ўрганиш бўйича

ПУЛЛИК ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 7 ой.

Тингловчилар олий ўқув юртларига кириш учун программалар, шунингдек кандидатлик минимуми имтиҳон программаси бўйича инглиз, немис, француз, немис тилини ўрганадилар.

Машғулотлар 15 ноябрдан, шунингдек группаларнинг тўлдиришига қараб сешанба ва жума кунлари соат 19.00 дан бошлаб (4 академик соатда) ўтказилади.

Бутун курсда ўқиш учун ҳақ — 50 сўм.

Маълумотлар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700115, Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси, 104 уй, 109-хонага сешанба, чоршанба, пайшанба ва жума кунлари соат 17. дан 20.00 гача.

Тошкент шаҳар ветеринария станциясига 1-квартала ёнилғи-мойлаш материалларини олиш учун берилган

УЧБУРЧАКЛИ ПЕЧАТЬ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент сут комбинатига берилган «Сотув бўлимининг экспедитори №23» ёзувли бўлган

ШТАМП БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ САВДО-КЎРГАЗМАСИ

27 ОКТЯБРЬ 5 НОЯБРЬ КУНЛАРИ 18-«ФЕРУЗА» МАГАЗИНИДА

НАМОЙИШ ЭТИЛАДИГАН НАФИС ЗАРГАРЛИК БУЮМЛАРИ САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЭКСПОНАТЛАРИ — ГЎЗАЛЛИК ОЛАМИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ.

КЎРГАЗМАДА Тошкент заргарлик заводида феруза, опал, фианит, корунд, ёқут ва сунъий тошлардан ишланган буюмлар ва бошқа буюмларни қўшиб олиб савдога қўйилган.

Бу буюмлар узуклар, зираклар, кулонлар, билакузуклардан иборат.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, Савдо растаси.

Ишлаш тартиби — соат 10.00 дан 19.00 гача, танаффус соат 14.00 дан 16.00 гача.

Душанба дам олиш куни.

ТОШКЕНТ ЗАРГАРЛИК ЗАВОДИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги (телефон 45-57-27).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги — 32-55-32; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р—08373. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. Б. — 2119. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.